

Een Stokpaardje

onzer tegenstrevers.

Al onze tegenstanders zijn het daaromtrent eens, dat het Algemeen Stemrecht aan de werklieden weinig of geen voordeel zou aanbrengen. Tot staving van hun beweren wijzen zij voornamelijk op Frankrijk, waar de werklieden tot hiertoe dom genoeg waren mannen naar de Kamer te zenden, die bijna met het zelfde sap zijn vergoten als onze wettenmakers, wier eenige bekommernis het is toch geene enkele bepaling in de wetten te laten sluipen, welke tot voordeel der minderen en tot nadeel hunner lastgevers, de cijnskiezers, zou strekken.

De ridders van den cijns zullen zich wel wachten hunne voorbeelden in Zwitserland te zoeken, waar het Algemeen Stemrecht zijne proefjaren heeft doormaakt, waar de bevolking er de macht van heeft leeren kennen, en het tot zijn voordeel meer en meer aanwendt.

De bewijzen daarvan liggen voor de hand. Men hoeft maar de reeks beschermwetten op den arbeid te overzien, welke in Zwitserland reeds in werking waren, vooraleer er in andere landen over gesproken werd.

Even goed zou men de aanhangers van Algemeen Stemrecht op Spanje kunnen wijzen, waar die volksgezinde hervorming sinds een dag en een stuk is ingevoerd en vragen:

Wat heeft het Algemeen Stemrecht in Spanje al voortgebracht?

En met zulke argumenten denkt men de voorstanders van Algemeen Stemrecht plat te slaan!

Men mag aan een bekwaam ambachtsman een nieuw stuk gereedschap geven, het zal toch zekeren tijd duren vooraleer hij het vlug en goed zal kunnen gebruiken. Evenzoo is het met het Stemrecht, dat een tamelijk ingewikkeld gereedschap is, omdat het goed en kwaad kan doen.

Doch ter zake: Als het Algemeen Stemrecht weinig vruchten zou afwerpen

voor de armen, dan zou het te min schaden aan de rijken en dat zou voor hen eene reden moeten zijn om het te geven.

Juist door het niet te doen, bewijzen zij maar al te goed te weten dat er wel voordeel mede te halen is en willen zij het kiesrecht blijven monopoliseeren.

Aan het *Fondsblad* komt de eer (?) toe het laatste en verpletterendste argument tegen het Algemeen Stemrecht te hebben gevonden.

Triomfantelijk roept de kanonnik uit: « Kent gij winkels waar men betalen kan met Algemeen Stemrecht? Kunt gij door volksbetuogingen, meetings, algemeene werkstaking, enz., de koperen kluiten der arme werkmansvrouwen in vijf frankstukken doen veranderen? »

Zachtjes aan, vriend drietip, maak u geen kwaad bloed, dit is altijd gevaarlijk voor menschen die veel wijn drinken.

Maar zeg eens kanonnik, kent gij winkels waar men met *oremussen* kan betalen?

Kunt gij door litaniën, schietgebeden, aflaten, gewijde ouwelken en anderen hutsepot uit uwen heiligen winkel de koperen kluiten der arme werkmansvrouwen in vijf frankstukken doen veranderen?

Voor die voderijen krijgt slechts de geestelijkheid in hare winkels — de kerken — blinkende schijven, maar iedereen heeft het geluk niet een zwarten rok te dragen, die het voorrecht schenkt op den arbeid van anderen te leven.

Gij hebt nochtans de pretentie te zeggen, en met u den geheelen rommel gekruide hemelventers op het Congres van Antwerpen, dat de godsdienst de *panacée universelle*, het geneesmiddel voor alle kwalen is!

Het is ons nooit in 't gedacht gekomen het Algemeen Stemrecht te willen doen doorgaan als de onovertroffen remedie die de menschheid van alle kwalen zal verlossen, maar gemakkelijk hebben wij het om te bewijzen dat er vele en diepingrijpende verbeteringen aan te verwachten zijn.

Laat ons veronderstellen dat het Algemeen Stemrecht in België wordt inge-

voerd en de werklieden, die de meerderheid der natie uitmaken, het naar behooren aanwenden.

Een der eerste daden van eene echte volksvertegenwoordiging zou zijn, de scheiding van Kerk en Staat te bewerken, wat eene besparing zou opleveren van 7 millioen. Het eerste fonds tot de instelling van eene pensioenkas voor oude en gebrekkelijke werklieden ware reeds gevonden, zonder dat iemand een cent hoefde te betalen.

Het budget van oorlog, dat nu meer dan vijftig millioen bedraagt zou met de helft kunnen verminderd worden, door de invoering van het stelsel der gewapende natie, dat ons een leger zou schenken dubbel zoo sterk, en tienmaal meer waard dan thans.

Met de gespaarde 25 millioen zou men de helft kunnen afschaffen der inkomende rechten op de levensmiddelen; de afschaffing der andere helft zou weldra volgen, door het dubbel belasten van alle weelde artikelen.

Dit zou direkt den stoffelijken toestand in alle werkersgezinnen verbeteren.

's Konings traktement, dat nu 10.000 fr. daags bedraagt, kon men zeer gemakkelijk tienmaal verminderen, in afwachting dat hem vriendelijk wordt verzocht zijn ontslag te geven.

De vier millioen besparing daarvan voortkomende, konden best worden aangewend tot het inrichten van geperfectioneerde ambachtsscholen in de groote nijverheidscentrums, en landbouwscholen op den buiten.

Met den aftrok der buitensporige hooge loonen, van sommige onnuttige, ja zelfs schadelijke staatsambtenaars, kon men de loonen van al de mindere staatsbedienden gevoelig verhoogen.

Eene belasting op het inkomen, welke volgens matige schatting van het eerste jaar 100 millioen zou opbrengen, ware voldoende om op enkele jaren al de koolmijnen door den Staat te doen terugkopen, de mijnwerkers staatswerklieden, met een minimum dagloon en maximum werkuren te maken.

Dit ware maar een begin; het andere

zou volgen en in de eerste plaats den normalen arbeidsdag, die de loonen doet stijgen, de werklieden gezonder en sterker maakt, en handel en nijverheid opbeurt.

Weerlegt dit, *Fondsblad*, en bewijst eens dat dit hersenschimmen zijn!

Op onze meetings maken wij de werklieden dit alles duidelijk, onze volksbetuogingen dienen om de wassende macht van 't volk te toonen en de algemeene werkstaking is een laatste middel om het stemrecht te veroveren.

En wij zullen het veroveren, rekenter op, ikzuchtige blinden!

Een Comble!

De kiescijns laat zekere bekwaamheid veronderstellen.

De cijns laat zekeren welstand vermoeden.

De cijns is een waarborg der onafhankelijkheid van den kiezer.

Dit zijn de argumenten van de meer en meer zeldzamer wordende verdedigers van artikel 47.

Men weet wat de bekwaamheid en de onafhankelijkheid waard zijn van dit kiezerskorps, waarin het bedert onherstelbare verwoestingen heeft aangericht en dat zich aan de klerikalen schijnt te willen verbinden, in dezelfde maat dat zij zich zelve en het land met oneer en anti-volksgezindheid bedekken.

Maar is de cijns een waarborg van welstand?

Men weet hoe de partijen cijnskiezers fabriceeren. De bijgevoegde wetten zijn overladen met schikkingen die men zonder ophouden heeft moeten nemen, vernieuwen, volledigen en veranderen, om uit het kiezerskorps de valsche cijnsbetalers te sluiten, die er langs alle kanten indringen.

Zeër dikwijls is de belgische cijnskiezer een kunstmatige burger, die geen cent bezit, of zelfs voor bijzondere bestaanmiddel den kiescijns heeft, waarvan

hij zich niet kiezeling ook om te gevende eene kli om zich te doen o

Wij ge cijnskiezen aan den als als zooder poli Belgen der de worden van het gemaakt

In een de klerik zijn van gehechte piciën met twee cijns een pens per dag!

Ziedaar welk he Zwitserl gemeen burgers digheid

Maar cijnskiezen niet dat en leugen en in dit

Kan n dan te z cijns, na hebbenge genomen te hebbe hebben voordeel te hebbe kiezer ei twisten vervallen pensionn van het stoppen?

Het v tot Mura verleend audientie eindelijk nog aan der werp

Deze l der kleed Met deze de betrok de een of in tegen moest ve

Bij vro eigenlijk te worde van duiv gevoel d kwetsen.

Uit het moordaa nomen v bij wien hij ware knochte

Thadda wachtzaa deels met op schree Dichte tabak vul dat het j hoesten niet het e

Feuilleton van « ALGEMEEN STEMRECHT » 2

DE SLACHTER VAN LITHAUWEN

Episode uit den Poolschen opstand

DOOR

K. HANNEMAN

« Uwe Excellentie, vergeve, » antwoordde de officier verward, « ik bemerkte wat voor weinige minuten de overtreding van uw bevel, en heb den gevangenen dadelijk de kaarten laten ontnemen. »

« Het is goed, Mijnheer. Zijn de schoften alreeds van hunne aanstaande terechtstelling in kennis gebracht? »

« Behalve den ouden Michael Liwinski nog niemand, Excellentie. »

« Nu, en hoe heeft deze het bericht opgenomen? »

« Hij is zeer treurig, en laat de tranen in zijn langen witten baard rollen. »

« De l'faard, » mompelde Murawiew verachtelijk.

De officier, die deze woorden zijns chefs vernomen had, antwoordde:

« Het is wellicht niet de gedachte aan zijn dood, Excellentie, die hem bekommert, maar... »

« Het lot van zijn ongelukkig vaderland, » onderbrak hem de generaal hoonend. « Ja, ja, ik ken dat! Deze phrase

hebben die rebellen allen in den mond. Alsof hun vaderland ongelukkig ware, sedert het tot Rusland behoort! Zijn deze Lithauwers, deze Polen, dan ooit tevreden geweest? Hebben zij zich niet onderling opgegeten? Zij moesten zich gelukkig achten, dat Rusland ze in zijne bescherming genomen heeft. »

« Zonder twijfel, Excellentie, doch wat den ouden Liwinski betreft, zoo geloof ik, dat hij op dit oogenblik minder aan het lot zijns vaderlands, dan aan dat zijner dochter denkt. »

« Ah zoo! » zeide Murawiew, « juist, hij heeft eene dochter, deze oude schoft! Ik herinnerde mij harer niet dadelijk. Het is goed, dat gij daaraan dacht. »

Dan voegde hij, terwijl een cynische (dierlijke, gevoellooze) lach om zijn breedden mond speelde, er bij

« Nu, wat deze dochter betreft, zoo zal ik haar met mijn oppasser laten trouwen. Zij is eene flinke doerne, en mijn Iwan een prachtige jongen. Dat kan een goed ras geven. »

De officier lachte plichtmatig over de ruwe scherts zijns chefs, ofschoon hij wist, dat het niet ernstig gemeend was.

Murawiew hield er niet van, dat Russen met Poolse vrouwen huwden, « want, — zeide hij — de liefde eener Poolse maakt de Russen tot Polen. »

« Doch a propos, Excellentie », nam de officier na eenige oogenblikken pauze weder het woord, « ik heb nog vergeten

te melden, dat Thaddäa Liwinski sedert heden morgen om de genade bid, door uwe Excellentie ontvangen te worden. »

« Altijd die vrouwen », stootte de generaal op. « Ik kan toch onmogelijk alle weduwen en weezen van Lithauwen ontvangen. Waarom staan deze menschen onophoudelijk op, en willen maar niet begrijpen, dat hun heil eenig en alleen daarin ligt, tot Rusland te behooren? De Polen zouden er waarlijk beter aan doen, wanneer zij de bearbeiding hunner onmetelijke landstreken lieten varen, en zich op industriële ondernemingen wilden toeleggen, in plaats van op middeleeuwsche wijze in burgten en kasteelen te leven, en zelf soldaat te spelen. »

De generaal hield op, en verzonk in diep nadenken. —

« Excellentie », waagde de officier na eenige oogenblikken te zeggen.

Murawiew zag bijna verschrikt op, en vroeg verdrietig:

« Gij zijt nog hier? Wat wenscht gij? »

« Excellentie, ik wilde slechts wegens dat jonge meisje Thaddäa... »

« Ja, zoo, zij heeft om eene audientie gebeden. Nu, daar mijne vrouw zich voor die deerne interesseert, moge zij komen. »

« Maar uwe Excellentie zal toch niet vergeten, dat Michael Liwinski zeer strafbaar is? »

« Wat wilt ge daarmee zeggen? »

« Excellentie, vergeve, ik geloofde, wijl uwe gemalin... »